

К СЕБИ РУКЕ!

Вал народног протеста и гњева поново је залпљусуо улице Београда. Поново су се радни људи нашег главног града зблили у черсту полумилионску песницу и одлучно ударили њоме по незајажљивим апетитима пробуженог фашизма. Оживеле су ауле наших факултета и похрлиле су на улице огорчени студенти и наставници. Радници и студенти су и овога пута били покретачка снага која је давала боју и тон овом величанственом изразу једнодушности народа, она жижа у којој су се скупљале жеље и наде нашег човека Београдског универзитета, најближи саборац, радничких предграђа, веран својим борбеним, напредним традицијама још једанпут је одлучно рекао своју реч!

Недамо ни стопу своје земље! Ни један камен нашег светог тла! Ко сматра да може несметано откидати комаде наше земље, земљом које се заливале краљу, требало је да види, да чује шта о томе мислимо. Трпало је

ди саосећају са нама, да и италијански народ осуђује попитину свог мегаломанског руководства. Знамо да радни људи Италије немају ничег заједничког са онима који се ките покислим перјем Мусолинијевих фишистичких легиона. То нам потврђују и демонстрације у Риму. „Вечни град“, од милион и по становника, избацио је на улице неколико хиљада потучених црнокошуљаца, шаку јада која сања о великој Римској империји. Цезароманија — која са тежњавом италијанског радног човека нема дирних тачака!

Да је то тако, сведочи нам и писмо једног италијанског студента своје другу у Југославији. Ево шта он, између осталог, каже: „Но хтео сам да ти пишем пре свега о томе колико ме жалости чињеница да су односи између Италије и Југославије дошли до таквог степана по питању Трста. Држање де Гасперијеве владе и једног дела италијанског народа потпуно ме је огорчило. Том при-

на ум да се маши руком пут Југославије. Јер овај народ, који уме великодушно да прашта, уме и херојски да се бори.

Лондонска конференција је прекинула с радом. Боље би било да није ни почијала. Паметно би урадили да је више не сазивају — у првом реду ради сопственог угледа. За ових неколико дана имали су довољно времена да размисле о ономе шта раде. И да се замисле над гњевом народа о чијој су судбини наумили да се погађају.

Студенти Техничке велике школе, учесници маневра, демонстрирају улицама Београда против покушаја да се о Трсту решава иза леђа народа Југославије

Традиционални војни маневар студената технике

Изјава генерал-мајора Радивоја Јовановића-Брадоње по завршетку маневра

На митингу који је после завршетка маневра одржан на студентском игралишту код Звездаре говорио је генерал-мајор ЈНА Радивоје Јовановић-Брадоња. Пред постројеним јединицама он је, између осталог, рекао: „Морам да изразим задовољство због ваше вештине и труда, успеха у овом маневру, замашном и за војне јединице а не за младе и девојке, ђаке. Могао се видети успешан рад ваших јединица и појединца. Дејствовали сте готово као права војска.

Читав маневар извођен је са доста оскудним средствима, јер боља нису могла бити пружена, па можда одатле и произајде по једини недостаци ове вежбе. Али ако се узме у обзир кратка времена као и то да су припреме вршене упоредо са учењем — онда је овај маневар ваш велики успех.

На крају је генерал-мајор Јовановић изразио задовољство што су студентским вежбама присуствовали и професори који су показали да воде рачуна не само о стручном раду студената, већ да су и у припремама за одбрану земље заједно са њима.

НА БРЕЖУЉЦИМА ОКО БЕОГРАДА ВОЂЕН ЈЕ У НЕДЕЉУ „МАЛИ РАТ“

Војни маневри постали су традиционални. И ове године узело је у њима учешћа око 4.600 студената. „Ако затреба — сви смо Армија!“ — била је лозинка учесника маневра. И заиста, хиљаде студената, младића и девојка, који су за тај дан постали војници показивали су прошле недеље на брежуљцима око Београда солидно војно знање које се обично стица кроз школу наше народне Армије. Са оружјем и држањем као у правом рату они су дали гаранцију да ће домовина у судбоносним данима, ако они наступе — моћи да се ослони на њих. Задивљује њихово искуство, стечено на маневрима који су прошле године почели с пушкама од дрвета. То је велика помоћ, јер ће сутра, Армија примити у своје редове спремне борце.

колони по један, јер „непријатељ“ већ може да вреба. Батальони су се распоредили дуж Манастирског Потока, према Липовачком Брду, Студенцу, све тамо до Бара.

У првој линији сместили су се електротехничари, они који су морали од првог до последњег часа да гузе по земљи, да љуте као рибе и не помисле на цигарету — као у првом рату. Иза њих, у малој увалици, разместио се одред ПХЗ са кутијама опрова и заставицама за маркирање, а даље још, у позадини, у густом шипрагу и на безбедном месту, забарикадирали су се девојке из санитета. Ту је сасвим безбедно, чује се

смех чак и онда кад на читавом фронту влада заштити. Духовито је приметно један војни обавештајач: — Наш је санитет толико у позадини да се одмах иза њега налази индустрија!

Топови су се повукли у задњу линију, иза жбуња, а у ископанним рупама могу да се налаже и мале батре. То није опасно. Мала батрица око које се безбрижно ћерета до пред саму „битку“ код артиљераца је обавезна. Ту, на „ватреном положају“ неки се сећају дугих каиноваца са Сремског фронта а многи студенти нестрпљиво чекају да опале први топ.

(Наставак на другој страни)

Демонстрације студената и грађана у Земуну

да погледа демонстранте, који су као непресушна река извирали из улица, да послушне грмљавину наших гласова, да схвати једанпут за увек да се с овим народом, не може играти. Јер — ми своје не дамо! Туђе нећемо, али своје не дамо. За оно што је наше и што ће увек остати наше, спремни смо и животе да дамо, Сви — као један човек!

ликом могао сам да приметим да у мојој отаџбини има још много остатака фашизма, оног из времена Дучеа. Довољно је само посматрати новине у италијанским градовима, које су пуне Мусолинијевих слика објављених на првим страницама. Некадашње вође, сада слободни и безбедни, више се не стиже да отворено изјављују: „Ја сам фашиста“. То је онај фашизам који је извршио инвазију ваших земаља, то је онај фашизам који је упропаштавао и упропашћује Италију. Многи неће то да схвате, али преко овог писма примите солидарност једног поштеног Италијана (и нисам сам) према југословенском народу, у вратима у прошлом рату од оних фашиста који су још и данас, више или мање маскирани, на власти у Италији.

Скупштине удружења До краја априла сва удружења ће донети своје правилнике

У прошлој недељи одржане су скупштине удружења на Сто матолошком, Фармацеутском, Електротехничком и Медицинском факултету, као и конференције по секцијама Удружења студената медицине. На скупштинама се проучавао материјал са Првог конгреса Савеза студената. Поред тога, удружења су износила пред чланство предлоге правилника. Предвиђа се да ће до краја априла сва студентска удружења у Београду донети своје правилнике.

Пошли су пред поноћ

Три дана пред маневар двојице Техничке велике школе потесало је на неки равни логор. Младићи и девојке припремали су оружје — пушке, машинке, револвере. Неупућеном посматрачу ово никакво није могло да личи на обичан час предвојничке обуке. У пролазу „двојком“ праћани су се радознано нагињали на прозоре. Чули су да се то припремају војне вежбе. Један је рекао: — Маневар! Па добро, али шта ће ту жене? Дајем главу да ево она онамо — она мала пепељавка — не зна ни све делове карабина.

А „млада пепељавка“, она и сви остали, пошли су те вечери пред поноћ, у бескрајно дугој колони, да заузму борбене положаје на брежуљцима око Београда.

МАЈСКИ ФЕСТИВАЛ огледало свестране активности београдских студената

Ускоро ће београдски студенти пружити могућност вашој јавности да сагледа резултате њихове активности. Какав је однос студената према општем образовању, развијању уметничке активности, подизању физичке културе и посебно њихов однос према науци, показаће мајски фестивал. И не само то. Кроз фестивал ће доћи до изражаја и друштвена активност студената, њихова повезаност са средином у којој живе.

Фестивал се отвара 11 маја. Он почиње „смотром“ студентских радних бригада које ће ове године учествовати у изградњи земље. Истог дана биће отворене и две изложбе: изложба радова студената Академије ликовних и примењених уметности, као и аматера, и изложба борбе, живота и рада напредног студентског покрета пре рата. Изложба ће, исто тако, приказати и учешће београдских студената у Народној револуцији и активности њихове организације после рата.

У разноврном културном програму Културно-уметничко друштво „Бранко Крсмановић“ иступило је са неколико концерата. Између осталог његов хор извешће „Реквием“ од Моцарта, а позориште ће приказати „Децу сунца“ од Горког. Студенти Академије за позоришну уметност приказаће „Романтичне душе“ од Ростана и „Љубав и беда“ од Гринувда. Студенти Музичке академије такође ће учествовати на неколико концерата. Неће изостати ни КУД Медицинске велике школе „Мика Митровић“. Приредбе ће се одржавати на Коларчевом народном универзитету, у Дому ЈНА, у Београдском драмском позоришту и на Калемегдану.

За време одржавања фестивала, поједини ансамбли гостоваће у неколико наших великих предузећа у Раковици, Железнику и другим местима. Истовремено, студенти ће за радне колективе одржати разна научно-популарна предавања.

Постигнућа студената на научном пољу приказати се кроз конкурсе научних радова.

За време фестивала одржаће се сусрет студентских репрезентација Београда и Загреба у фудбалу, пуцкању наших студената и Француза у кошарци, одбојка сусрет Београд — Љубљана, атлетска такмичења, дан физкултуре на води и слично. Ови сусрети биће проткани и другим физкултурним програмом.

Једно вече фестивала разликоваће се од осталих по својој живости и привлачности. За њега неће бити потребне улазнице. У вече 14 маја сви студенти Београда учествоваће у заједничком весељу, забави и развојном на Калемегдану.

На крају фестивала биће подељене награде победницима разних такмичења и конкурса.

ПРИПРЕМЕ ЗА ОДЛАЗАК НА РАДНУ АКЦИЈУ НА ВЕТЕРИНАРСКОМ ФАКУЛТЕТУ

Одржани су састанци година на којима се говорило о традицијама радних бригада Ветеринарског факултета. До сад су оне биле девет пута ударне и два пута похваљене.

На основу досадашњих састанака може се закључити да ће ове године учествовати на радној акцији четири бригаде студената ветерине. Сви су изгледни да ће се тај број повећати.

Удружење ће организовати, у заједници са иницијативним одборима по годинама, другарске вечери, излете у околину Београда и одлазак студената на изградњу Хируршке клинике и физкултурних објеката Ветеринарског факултета.

КУЛТУРНО - УМЕТНИЧКО ДРУШТВО „БРАНКО КРСМАНОВИЋ“ У ПОСЕТИ САРАЈЕВСКОМ УНИВЕРЗИТЕТУ

Културно-уметничко друштво „Бранко Крсмановић“ кренуло је 14. о. м. у посету Сарајевском универзитету. На турнеји ће се извести два концерта Моцартовог „Реквиема“ и два самостална концерта фолклора, чии је програм допунило народни оркестар и народни левачи. Затим ће фолклор, у заједници са Академским хором приредити два посебна концерта. За Сарајево је отпутовало 180 чланова друштва.

ПОБЕДИЛИ СМО СТУДЕНТСКУ РЕПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФРАНЦУСКЕ 2:0

Наша млада фудбалска репрезентација победила је у првом послератном међународном сусрету репрезентацију Француске. На слици је победничка екипа.

(Опширан извештај са утакмице читајте на петој страни).

Јагњеће рухо - Вучји зуби

Неколико последњих маневара совјетске политике изазвало је у светској јавности живу полемику о њиховим циљевима. Велики број људи на Западу пита се да ли ови поступци представљају стварну промену совјетског става и тежњу ка мирном решавању затегнутости у свету, или је наступање на „миротворном фронту“ у ствари знак совјетске слабости и страха да се и даље настави са логпиривањем новог рата.

Совјетска нота о Немачкој била је један од првих симптома да „има нечега трулог у држави Данској“. Предлажући ремилиитаризацију Немачке, враћање права нацистима и друге мере које су до недавно сами проглашавали за „ратноухљачке“, совјети су признали потпуни неуспех своје политике у овом делу света. Место Еренбурговог захтева „уби Немца“, сада се самилосно шапуће „помози нацисти“!

Стаљинова провапријаска изјава о смањеној опасности од рата и могућности мирне коезистенције капитализма и комунизма, није само уобичајено понављање отрганих и до зла Бога злоупотређљаваних фраза, већ је била срачуната да потхрани гласове о „новој“ и „мирољубивој“ совјетској политици. За њом је следовало састањак Стаљина и индиског амбасадора у Москви, на коме се говорило о могућностима за састањак велике четворнице. То што се после две године поново решило да разговара с једним страним представником најбоље показује колико је Стаљину стало да његова изјава не буде брзо заборављена, већ да се прими као израз једног новог и трајног политичког курса.

И економска конференција у Москви срачуната је, између осталог, на то да послужу као један од доказа да су Совјети спремни не само да дају изјаве о „мирој коезистенцији“, већ и да јој допринесу конкретним корацима. Поред овог политичког мотива, конференција бесумње има и одређене економске задатке. Совјетски Савез и земље његовог блока трпе оскудицу у великом броју сировина и артикала, нарочито машина, које би на Западу могли добити. Надајући се да ће примамљиви изгледи на склапање обимних трговинских уговора и пространо тржиште, нарочито кинеско, привући пословне људе са Запада, Совјети су рачунали да је конференција срачуната у првом реду на политички ефекат. Зато је одзив био слаб а замисао унапред осуђена на неуспех.

Очигледно, Совјети су предузели широку „мировну“ офанзиву на свим фронтovima: политичком, дипломатском, економском. Како су људи научили да речи просубују према делима, сви ови напори немају много изгледа на успех. Зато је совјетска пропаганда решила да позове у помоћ чак и небо! У једној висти ТАСС-а читамо да је „патријарх Москве и целе Русије“ Алексеј решио да идућег месеца сазове верску конференцију „ради разматрања проблема обезбеђења мира у целом свету“. Конференцији треба да присуствују и свештеници мојсијевске и будистичке вероисповести, као и делегати из иностранства. Овим је, изгледа, коначно исцрпљена инвентивност агитпропа ЦК СКП (б). Јер како им ни бог не помогне — ко ће?

Нас ови совјетски маневри не збуњују. Ни једног тренутка нисмо поверовали у промену њиховог става, нити некакву жељу за стварним миром. Однос према нашој земљи демаскира их у очима наше јавности. И не само наше. Чињеница је да се совјетска политика дискредитовала, да има још већма мало људи који верују у искреност њихових речи. Чињеница је и то да совјети не могу више рачунати на војничку надмоћност у случају једног оружаног сукоба. То их приморава да навлаче јагњеће рухо испод кога не могу да сакрију вучје зубе.

У првој линији сместили су се електротехничари. Они су морали бд првог до последњег часа да будно мотре на покрете „непријатеља“.

„МАЛИ РАТ“

(Наставак са прве стране)

На прву линију је већ набасало „непријатељски“ извијач. Ту треба бити опрезан. Креће се отихо с пушком о рамену и злим очима, па тешко ономе чији подложај открије. Ту се нема милости ни према новинарима: „Хајте ви у штаб пука па се тамо објасните ко сте и шта сте! Захвалите богу што је ноћ, па вам не морамо да вежемо марамом очи, иначе...“

ПРВЕ ЧАРКЕ

Тачно у 2 сата одбрана је запосела коту 255, Градаци, Голи Брег „Мали Мори Луг“ и Барутану. Послао је један вод да опроба снагу нападача, да га освоје. Кад почну прве пушке — припремама је савршено. Сада сви, сем санитета, држе своја места која неће променити до почетка јуриша. Телефонни пригушено зврље и сасвим тихо се издају последње заповести:

Радио веза је отказала. Шта је — ти електротехничари никад немају среће. А било је неколико виртуоза у Морзеевој азбуци. Било је опклада за рекордни број знакова у минути. А радио станице стоје неупотребљене.

После првих топовских пуцњева стигли су и посматрачи — професори и асистенти са школе. Свануло је сасвим и „битка“ се већ може пратити. Тактика нападача је: пробити одбрамбену линију фронта код села Миријева и Градаци што ће омогућити заокруживање и уништавање читавог једног батаљона одбране. После тога, коњица (80 коњаника) треба да настави прогањање разбјених „непријатељских“ снага, све до у Београд.

Преко увала надиру таласи нападачког пука. Одбрана се повлади. Све се обавља тачно на минут, како је и предвиђено. Команданти са посматрачнице

присећају се прошле године када су поједине јединице закахњавале и по читав сат услед чега „битка“ није могла да се развије како треба.

ПО ПЛАНУ — ТИ МОРАШ ДА СЕ ПРЕДАШ!

Једна ораница крај грочанске цесте је најинтересантније поприште маневра. Она је пет пута прелазила из једних руку у друге. То није било предвиђено али је, како кажу војни стручњаци, било савршено изведено и — дучовито. Једна десетина одбране се узјугунила и даје ли — даје отпор, а нападачи — бесне. Када је преко оранице извршен последњи јуриш пада је духовита изјава:

— У овим јуришима погинуо је једино онај човек што је из дворшита опомињао да пазимо на усеве!

И после тога — командир нападачког одељења полагано прилази тврдоглавој одбрани:

— По плану — ви има да се предате!

Заокруживање је такође успело. Остаци „уништеног“ батаљона иду опуштене главе — у „заробљеништво“!

Борбе се већ воде на периферији Београда. Тачно је 8 часова ујутро. Недеља. Уплашене домаћице излазе из кућа, на пуцњаву се искупљају гомиле радозналих девака. Бусије се заузимају по дворшитама, хици се мешају са дрчком уплашених кокошију.

И тек пред крај маневра, после једне ноћи пуне напора — тек тада се примети онај који је већ стекао извесне војничке навике. „Бруцоши“, којима је ово први маневар у животу, иду поспани, клатећи се од умора. А они који су лане већ прошли кроз „ватру рата“ — тек тада постају расположени.

Једна десетина одбране при-

легла је уз тарабу — све сами „бруцоши“. Само један међу њима — Мирко Николић — студент треће године, храбри новајлија који, једући, са пушкама преко колена, спокојно очекује „заробљеништво“.

По први пут како се одржавају маневри присуствовали су наставници и већи број других посматрача. Код најинтересантнијих тактичких операција нису могли поједини посматрачи да се уздрже од коментарисања догађаја из прошлих ратова. Један посматрач, отарац, говорио је о успонима из Првог балканског рата:

— Ми на Струмици а Бугари — побуше чамцима.

Присећају се људи рата. Неко даљег, неко ближег.

И после завршених „борби“, када је одјекнуо последњи пуцањ, неки су већ спигли на игралиште крај Звездаре. Одатле су пошли у колимама београдским улицама а једна опомена онима који покушавају да без нас одлучују о ономе што је наше.

Слободан ДОШЕН

Занимљивости са маневра

У маневру је учествовало око 4600 студената. Употребљено је 3500 пушака и испљено близу 30.000 метака. Учествовала је батерија топова калибра 76 милиметара. Испљено је неколико стотина петарди (оне замењују праве топовске гранате).

Уместо књиге утисака

За посетиоце са стране можда материјал који је изложен и није толико интересантан. Они се обично задржавају код чела изложбе, где су истакнуте дипломе о ударним штра студентских бригада на радним акцијама за протеклих неколико година. Али за студенте Пољопривредног и Шумарског факултета који се ко зна по који пут задржавају пред фотографијама поворки бригада, рада на траси, бригадних логора. У свакој групи редовно се нађе и неко од оних који се виде на фотографији. То буди успомене. Почини приче, још ту, пред фотографијом, или код стола, а оне одијалавају пред свима напоре стотина бригадаста.

Једна од многих фотографија приказује свечаност предаје првих ударничких значака најбољим бригадистима. На другој је остао забележен напор с којим су бригадисти извршавали задатке на траси: двадесетак бригадиста преноси дугачак помоћни колосек по траси, да га постави. Мишићи су напетнути, посао је напоран. А колико је било задовољство бригадиста када су савладали тај посао! Трећа фотографија приказује широк, незадржан смех неколицине оmlадинца. Ко зна чему су се смејали. Шала је сигурно заборављена, али је остала слика тога живота пуног напора, али и весеља и безбрижности.

Просторија је мала, није се могло на зидовима изложити све оно што сви студенти данас треба да виде. То је изложено и у албумима.

Они почињу сликама одласка бригада, а завршавају свечаностима на радишитама или повратком.

„Ба траси смо издвезали и наш шаљиви лист „Јек — крампаш“ — објашњава легенда испод једне фотографије у албуму. Ево његовог заглава: „Поштарина се уопште не плаћа. Излази кад стигне. Дописи се примају, па се штампају или дају кувару за ватру. Не бацају се ради чистоће у логору“.

У уводнику првог броја, „Јек — крампаш“ се претставља својим читаоцима — бригадистима. Он је у-

нук оног старог „Ошншаог жежа“, кога су толико „поштовали“ предатни министри, да су му из „милоште“ подрезали бодље, а син је оног београдског „жежа“. „Јек крампаш“ се вајка како не може много да пише, јер има прве жуљеве. А кад су га они прошли, и кад су отворили — „Јек — крампаш“ је био много вреднији на свом послу; редовно су у њему студенти бригадисти читали многе ша не из бригаде, сазнали о многим другим догађајима. Он је давао бо ју бригадном животу, веселом и безбрижном, био сталан потстрек онима којима је тај потстрек требао.

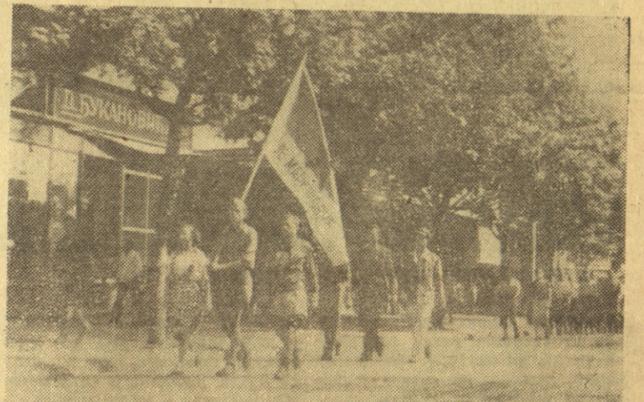
На столу су три свеске. Помислите да су то уобичајене књиге утисака, какве се виђају на свим изложбама. Не, на овој изложби нема те књиге утисака и неки од студената то замерају организаторима изложбе. Ипак, утисци о њој и о жељама студената Пољопривредног и Шумарског факултета, остају забележени, и то снажније него било којом рецензијом која би остала у „Књизи утисака“. Ево.

У тим свескама студенти уписују своја имена, пријављујући се за радне акције. Свака година има засебну свеску. На списку прве године у 12 часова, када је изложба била отворена, било је 67 бригадиста. На трећој години већ се уписао у књигу 131 студент, док књига друге године има 29 уписаних студената. Четврте године — нема. Она је сада на пракси. Али су на свом састанку студенти четврте године одлучили да ће ови поћи на радну акцију.

Изложбом пролазе стално све нови посетиоци. Долазе, разговарају, уписују се и одлазе, јер неколико дана — то зна свако од њих — изложба ће бити затворена. До сада се укупно пријавило за одлазак на радне акције преко 470 студената, а број уписаних у књигама на изложби стално се повећава.

Петнаестог априла бригада ће одржати прве смотре.

М. И.

Бригадисти Пољопривредног и Шумарског факултета у једном дефилеу

Искуства која треба користити

Како су некада радила

студентска удружења у унутрашњости

Из историјата СТУДЕНТСКОГ ПОКРЕТА

Организациона форме, којима се постиже објективна вредност студената у унутрашњости, јесу, по Статуту ССЈ, удружења студената која се оснивају по градовима и срезovima. За време семестралних и феријалних распуста у рад ових удружења укључују се и редовни студенти, наставаљући на тај начин свој рад у Савезу.

Удружења студената по градовима и срезovima позната су била нашем предатном студентском покрету. У старој Југославији она су одиграла важну улогу у подизању револуционарне овести и давала одличне кадрове нашој Партији. Ево оригинална чланка из „Студента“ штампањог у броју 5 од 27 маја 1937 године под насловом „Значај студентских удружења у унутрашњости“.

„Значај студентских удружења у унутрашњости је огроман — каже се у уводу чланка. Тамо, где су она активна, она не само што успевају да васпитавају своје чланство, да му олакшају студије и материјалне услове живота... већ постају културног жигом свога места и целог краја. Резултати културног рада Клуба академикара и Бања Луке показују најбоље шта се све може, и под тешким околностима, урадити када се ради са системом и вољом, када се занста радом стекну симпатије целе јавности тога краја.“

Чланак такође садржи и три кратка извештаја о раду неких студентских удружења у унутрашњости. Тако за рад удружења у Брчком стоји:

„Брчко је место без иједне потпуне средње школе. Није могло да да већи број универзитетски образованих оmlадинца. Оно је дало само незначителну групу, која је осетила потребу оснивања свога удружења, не само за то да би имало удружење, него да би могла радити на културно-просветном пољу у заосталом крају Босанске Посавине. Циљ удружења сведен је на „подизање културног нивоа чланова“ те је због тога морао бити сасвим

ограничен, а рад није могао дати очекиване резултате. Због тога су студенти тражили излаза на другој страни. Они су у заједници са грађанством основали Народни универзитет, који је могао једном широком акцијом да заинтересује све грађане за свој рад. У почетку је било тешкоћа око организовања предавања и око ангажовања предавача, али што је искуство чланова постајало веће тешкоће су бивале све мање. Радило се са више воље због све већег интересовања грађанства. До сада је одржано више предавања из области економије и социологије, а и једно предавање о историском развоју Брчког. Предавали су наши познати књижевници, јавни радници из Београда. Одржано је и једно књижевно уметничко вече, које је привукло највише публике. Са радом се и даље напредује, па ће се до краја године наставити са предавањима из медицине и природних наука...“

Још у току ове године удружење намерава да покрене широку акцију за оснивање читаонице, јер се потреба за оваквом културном установом одавно осећа.

Што се тиче рада на селу он још није могао да буде покренут, прво због тога што већина чланова, бар за сада, живи у Београду и Загребу, а друго, због слабе везе са селом. Ипак, најзад се приступило и том послу, захваљујући неколицини колега из околних села, који ће се потрудити да створе могућности просветног рада тамо где је он најпотребнији.“

Резултати рада студентског удружења у Ужичу од оснивања, тј. децембра 1935, до маја 1937 г., приказани су овако:

„До сада је удружење показало следеће резултате:

Око 70.000 дина, издато је као помоћ сиромашним друговима за оверу семестра, за путне трошкове за испите, за лекарску помоћ оболелима,

Приредило је низ студентских концерата и забава, који су нашили на леп одзив и симпатије грађанства, који је главни помагач уживим студентима.

Радило се на припремама за Женевски конгрес, као и на популарисању идеје Конгреса. Удружење је такође, заједно са Удружењем ратних инвалида у Ужичу, дало иницијативу за оснивање Мирног одбора и одржало успелу Оснивачку скупштину.

У сарадњи са члановима Радничке уметничке групе „Абрашевић“ приказало је ратну драму „На крају пута“, од Шерифа, у Ужичу, Чачку и Краљеву.

Сада удружење посвећује нарочиту важну оспособљавању својих чланова за културну акцију. На друштвеним састанцима, који се одржавају једном месечно, читају се реферати о актуелним питањима, око којих се развија дискусија...“

Из ово мало података може се видети колико је био тежак, али истовремено богат и користан рад удружења студената по унутрашњости.

Удружења ванредних студената радиће сада као самосталне студентске институције, организујући међусобни политички и културно-васпитни рад. Поред тога, удружења ванредних студената ће моћи да помогну народу на терену где се налазе. Студенти ће држати предавања из области културе, популарно објашњавају поједина питања из природних, медицинских и техничких наука, разјашњавати, заједно са партиским и другим организацијама, привредне мере и политику наше Владе и Партије. Ванредни студенти такође могу допринети да се културни живот оживи приређујући јавне иступе својих културно-уметничких група, које ваља организovati тек год је то могуће. Такође ће учествовати на локалним радним акцијама у заједници са масовним организацијама.

За време семестралних распуста, удружењима ванредних студената прикључиће се и редовни студенти.

НА ПРАГУ ЈУНСКИХ ИСПИТА

Наши наставници о раду студената прве године

У јунском испитном року у центру наше пажње биће успех студената прве године. То ће бити њихови први испити, прво велико мерење знања стеченог на факултетима. Иако не у потпуности, ти испити ће бити и одраз труда наставника у раду са генерацијом најмлађих студената. Јунски испити ће показати, колико су утицали на систем и ефекат предавања и велике мере појединих факултета да прилагоде наставу стварним потребама универзитетског образовања.

Обишли смо неколико факултета и о свему томе разговарали са нашим наставницима. Они су нам, без претензија да дају своја мишљења о свим најважнијим проблемима прве године на свом факултету, говорили најчешће о свом предмету, о томе шта они лично сматрају да је потребно истаћи када је реч о првој години.

И ми смо забележили...

Природно-математички факултет

МОЖЕ СЕ ОЧЕКВАТИ

ИЗВЕСТАН НАПРЕДАК

Кров ходнице пуне мириса разних хемикалија долази од кабинета професора Природно-математичког факултета др. В. М. Мишовића.

„Тешко је код нас говорити о студентима прве године, — рекао је професор Мишовић — може чути нешто о целом факултету у чији састав улазе и студенти прве године. Конкретно не могу ништа рећи јер ми нисмо имали још никакве испите са студентима који су јесенас први пут уписани. Медицинска велика школа је већ могла да забележи извесне успехе зато што су тамо примани на пријемни испит само врло добри и одлични кандидати и што код њих после првог семестра полагају колоквијуме на којима је био много већи успех него ранијих година.

Ток предавања је углавном нормалан. Ако се томе дода чињеница да су студије на већини група нашег факултета необично скупе, онда је оправдана строга контрола о уредном похађању практичних радова. На пример, ми смо само прошлог и овог семестра утрошили преко два милиона динара за хемикалије које углавном добијамо из иностранства. Једну чињеницу је важно напоменути, наиме, просторија немамо довољно. На пример у Хемиском институту у лабораторији долази по неколико студената на једно место и у случају да неко не дође три пута заостопце из неоправданих разлога он губи право на радно место. То много отежава рад. Интересантно је још нешто напоменути. Пре неколико дана извршен је статистички преглед кроз све године и запажа се извесно осипање студената на читавом факултету. Уосталом то није случај са првом годином, али на непарним семестрима се то нарочито опажа. Узроци се тачно не знају вероватно их има више. Још једна ствар: према броју уписа-

них врло мало њих дипломира а још мање одлази у гимназије; готово сви одлазе у друге установе. Мислим да са овом генерацијом то неће бити случај. Предузеће се извесне мере против тога, јер у гимназијама, а нарочито у осмогодишњим школама са оскудева у кадровима.

Према томе, — закључио је професор Мишовић, — може се очекивати извешан напредак у односу на претходне генерације, али поново нажемо, ништа поуздано. У јуну ће се видети биланс рада.“

Грађевински факултет

Слаб индивидуалан рад студената —

основни узрок неуспеха

Предавач Ернест Стипанчић у краткој је изјавио шта мисли о првој години Грађевинског факултета где предаје Математику I.

„Предавања и вежбања посвећују готово сви студенти. Дисциплина и заинтересованост на њима су примерне. У току зимског семестра одржан је писмени колоквијум ради провере стеченог знања. Резултати нису били савршено задовољавајући. Показало се да извешан број студената додуше редовно посећује предавања и вежбе, али мало самостално ради на пређеном градиву. Изгледа да се све оставља за последњи месец пред испит. Ту лежи један од основних узрока за неуспех. Поред тога, градиво из Математике је превелико с обзиром на ниво знања које студенти доносе из гимназија. Зато се сада дискутује о предлогу смањења програма.“

Предавач Стипанчић сматра да се од ових нема неких нарочитих проблема који би озбиљније угрожавали успех у наредном испитном року.

Висока саобраћајна школа

Пропуштено је и не савладано градиво

из зимског семестра

Ужељди да у раду студената прве године на Високој саобраћајној школи чујемо и мишљења њених наставника, обрађили смо се наставнику Напртне геометрије на Школи, доценту Збугери. Наглашава да није припремљен да даје испитну авансију рада студената на првој години, већ само своје утиске и то у оквиру свога предмета, он је рекао:

— Моје мишљење о првој години Високе саобраћајне школе према овогодишњем искуству није се могло у потпуности искристалисати, јер је променљиво. Од 171 пријављених студената у зимском семестру, посећивало је редовно предавања и вежбе свега око 50. Изговор је за отсутне да су „условни“ те да се спремају за пријемни испит (Извешан број студената прве године није положио пријемни испит из математике, па је условно уписан с тим да пријемни испит положи у јануару. Од њих је у јануару положило 30% и наставило студије — наша примедба). Летњи семе-

стар смо започели у смањеном броју (68) са добром дисциплином у погледу похађања вежби и колоквијума, но предавања нису редовно посећивана. Објективна је тешкоћа била помањкање загрејаних учioniца, али та сметња сада већ не постоји. Тешкоће у раду су следеће: пропуштено је и не савладано градиво из зимског семестра те се не може пратити редовно ново градиво. Оптерећење студената је веће с обзиром на физику коју слушају у овом семестру, а и због близине испитног рока.

Да би се ове тешкоће савладали у споразуму са студентима одржавају се репетиције по два часа недељно из градива које није довољно савладано. Уз то, „хладне учioniце“, нису више сметња за похађање предавања, те се надамо да ће заједничким напором студената и нас наставника бити савладано градиво до краја године, те да ћемо након крајњег испитног рока бити обострано задовољни.

Студенти прве године Ветеринарског факултета на вежбама из анатомије домаћих животиња

Ветеринарски факултет

НОВИ НАСТАВНИ ПЛАН

Додатка ове школске године студенти I године Ветеринарског факултета стицали су право полагања испита из ботанике и физике на крају првог семестра, у јануарском испитном року. Ове године тај рок је укинут, а студенти имају право на полагање ових испита у јунском и септембарском испитном року, с тим што се настава из физике опажа са наставом из хемије, оба ова предмета студенти ће полагати уједно. Поред физико-хемије и ботанике студенти полагају на крају другог семестра и испит из биологије.

Ово је нова мера, која је у неколико изменила досадашњи план наставе на првој години, те смо се због тога обратили предавачу др Микенку Милићу да нам у вези с тим и још неколико проблема, детаљније прикаже услове под којима се студенти ове годи-

не припремају за претстојеће испитне рокове.

— Уџбеник из физико-хемије се налази у штампи, међутим неизвесно је, рекао је професор Милић, да ли ће он бити отштампан до краја овог семестра. Ми смо издали скрипта која ће добро послужити овој генерацији студената. Та скрипта су готово истоветна са уџбеником који се налази у штампи.

Оврући се на нов режим студија на овој години, предавач Милић је рекао:

— Јануарски испитни рок ранијих година имао је своју добру и лошу страну; добру зато, што је јануарски рок студентима олакшавао савлађивање и онако обимног градива. Лоша страна овог испитног рока огледала се у недовољној припреми студената за испите. Овде мислим на испит из физике и ботанике. Јер, већина студената ветерине је из унутрашњости. Док они реше своје личне проблеме (стан и друго) крај семестра је већ ту, а са њим и почетак јануарског испитног рока. Зато је било до сада немогуће захтевати бољи квалитет знања од студената. Сем тога, док се физика полагала као засебан предмет, настава је била преоптерећена многим непотребним стварима једном ветеринару практичару. Сва та питања решена су спајањем про-

Машински факултет

Не посећују се предавања и вежбе

Ванредни професор др Данијело Рашковић, који предаје Механику првој години Машинског факултета сматра да је ова генерација боља него прошлогодишња. Међутим, иако већина студената солидно ради, има доста таквих који не долазе на предавања и, што је још горе, ни на вежбања. Неки још нису узели задатке за израду графичких радова. То је озбиљан проблем, јер без одређеног броја графичких радова студенти не могу добити потпис асистента који

држи вежбе, а без њега се не може податати испит из Статике. Студенти ће Статику морати поново да уписују и то тек у летњем семестру идуче године. Тако се студирање продужава за читаву годину.

Професор Рашковић не налази разлог за овакав однос према учењу. Материјални услови не могу то оправдати, јер су сви студенти који су на почетку године положили колоквијум из хемије, а којима је то потребно, добили или стипендије или социјалну помоћ.

Да ли су Машинском факултету потребни такви асистенти?

Коста Борђевић је старији асистент. На факултету је већ неколико година. Пре четири године долазио је на вежбе потпуно неприпремљен. И није чудно што је међу студентима изгубио ауторитет! Сви смо ми спремни да заборављемо сторе прешке ако су уклоњене. Али шта да се каже када се оне понављају из године у годину и откривају не само неприпремљеност него и незнање! Асистент Борђевић, једном приликом, прошле године, није знао да до краја изведе извешан простити интегрални рачун. Међутим, у односу на раније године он је „напредовао“: научио је математичке примере из једне књиге.

Од свог професора асистент Борђевић је добио задатак да напише један научни рад, како је то уобичајено. Он га је примио и на њему ради, ради... ево, већ три године. Међутим, Борђевић се ван факултета претставља као озбиљан научни радник.

Поред свега тога, асистент Борђевић заклањава на вежбе, пруб је према студентима, његов речник је пун вулгарности. Просто је несхватљиво зашто професор Рашковић држи Косту Борђевића као свог асистента!

Коста Борђевић има бар формално оправдање што је на факултету. Он је асистент. Али шта да се каже о Игњату Благојевићу који није дипломирао, асистент је већ четири године, нема никаквих стручних квалитета, а врши дужност асистента. Благојевић је шта више добио првава која ни добри асистенти немају. На пример, он не само да прегледа испитне задатке и да о њима реферира професору, него их чак и оцењује. У прошлогодишњем јунском испитном року један задатак је оцењен са четири, због тога што су употребљена неубичајена обележавања. Када се студент који је радио задатак обратио професору, оцена је повишена за три степена.

Уружење студената Машинског факултета више пута је окретало пажњу деканату да о-

ваквим асистентима није место међу студентима. Нас чудни да о томе не воде рачуна они који су за то позвани.

Љ. МАРИНОВИЋ

ПИСМА РЕДАКЦИЈИ

За нови начин полагања математике на Грађевинском факултету

О проблему математике се доста дискутовало и на састанцима студената и наставника и преко штампе. Констановани су узроци неуспеха: слабо знање из средњошколске математике, недовољан индивидуални рад студената, преопширност градива итд. Ја бих се овом приликом дотакао начина полагања испита. Ово је нужно и због тога што је стање у погледу математике на Грађевинском факултету више него забрињавајуће јер има више заосталих испита из Математике I и II него редовних, а са заосталим испитима има другова скоро из свих послератних генерација; међу њима добар број је полагао испите из Математике по неколико пута (па и преко десет!) код неколико разних наставника и у времену важења разних уредби о полагању испита. Садашњи начин полагања испита — ко положи писмени испит може да изађе на усмени — сматрам да би требало променити. Испит из математике треба да буде и писмени и усмени, али за све студенте, а не само за оне који положе писмени (овде изузимам оне који су већ неколико пута полагали испит из математике и пружили доказе свога незнања).

Мислим да ће овакав начин полагања испита бити кориснији од садашњег, јер пре неколико година на усмени су излазили студенти који на писменом добију оцену и између 5 и 6 и од њих је половина, па и више, положила усмени. С друге стране, чињеница је да на усменом пада добар број оних који су положили писмени испит. То све говори да је неопходно полагати и писменог и усменог дела испита.

Од стране студената овакав начин испита ће бити радо прихваћен. Тачно је да ће наставници имати више посла али и на Медицинском факултету се полагају неки предмети и писмено и усмено. Зашто то не би могло да буде и код нас када је, по нашем мишљењу, то нужно?

С обзиром да је математика проблем и на осталим факултетима Техничке велике школе, ватима Техничке велике школе, волео бих да чујем мишљење и осталих другова.

Миодраг СТАНКОВИЋ
претседник Удружења студената Грађевинског факултета

Медицински факултет

Прва година

БОЉА ОД СВИХ ДОСАДАШЊИХ

Хонорарни наставник Медицинске велике школе др Павле Трипнац је изјавио нашем сараднику:

„Имајући у виду досадашњи рад студената прве године Медицинског факултета може се с правом рећи да је он био задовољавајући. Изгледа да су наши најмлађи студенти најозбиљније схватили потребу за систематским савлађивањем градива, у прилог овогоме јасно говори успех који су студенти прве године нашег факултета показали на колоквијуму из хемије: од 349 редовних студената са успехом је копокирвало 305. Средња оцена постигнута на овом колоквијуму је 7,25. Не треба губити из вида да је критеријум на колоквијуму био прилично оштар (на усменом делу колоквијума сваки студент је био испитиван од стране асистената оно тридесет минута). На нашем факултету влада мишљење да је хемија најтежи предмет прве године, те се успех из хемије може узети као просечан успех године из свих предмета. То су потврдни успеси на колоквијумима из осталих предмета, тако да се с правом мисли да је садашња

прва година Медицинског факултета боља од свих досадашњих. Поред самопрогнорно рада студената на савлађивању материјала, прилично редовног долажења на предавања и вежбе и интересовања које влада за све предмете, овом успеху много је допринело и то што смо ове године примали нове студенте само путем конкурса на коме су имали право учешћа одлични и врло добри ђаци. Овај успех иде у прилог мишљењу да и убудуће треба примати нове студенте само путем конкурса. Успех би био још већи кад би општи ниво знања наших средњошколска био већи. Исто тако, као последица средњошколског начина учења, код неких студената осећа се тенденција за кампањским учењем, као и тежња за коришћењем минималне литературе. Иако се ту ради о мањем броју студената, мислим да је ово потребно напоменути да би се и то исправило.

Уколико наставе са досадашњим радом, ја се надам да ће студенти прве године Медицинског факултета показати добар успех на јунским испитима, и, што је најважније, стећи солидно знање.“

Правни факултет

ДО ЈУНА ИЗДАЋЕ СЕ УЏБЕНИЦИ ЗА СВЕ ПРЕДМЕТЕ

Отоме како се најмлађи студенти Правног факултета припремају за јунске испите, каква је њихова уредност у погледу посећивања предавања и о неким другим проблемима прве године дао нам је изјаву др Радомир Лукић, ванредни професор.

— На нашој првој години, рекао је др Лукић, има око 2000 студената. Од тог броја редовно посећују предавања око 600—1000 студената. Велики број нових студената уписао се на факултет не из жеље да постану правници, већ из рачуна (да не би остали без дејичих додатака) пошто су на другим факултетима одбијени на пријемним испитима. Највише због тога, на нашим пријемним испитима резултати су били слаби, док ми сами нисмо могли да добијемо праву слику о знању и способностима кандидата. Јунски испити ће бити допуна пријемним и само они студенти прве године који су са успехом савладали градиво моћи ће да иду даље.

Како прва година сада ради и како се спрема за испите не бих могао рећи пошто немам много могућности да будем у ближег контакту са њом. Знам да је ма по студената изашло на колоквијуме а то свакако није добар знак. Са уџбеницима су студенти прве године углавном снабдевени и до јуна, изузев уџбеника за политичку економију, сваки предмет ће имати свој уџбеник.

Нас наставнике у јуну очекује обиман посао. Број испитних пријава биће врло велики. Већ сада размишљамо о организацији испитивања. Поред наставника нашег факултета, ако буде потребно, ангажоваћемо и наставнике са факултета у Сарајеву и Загребу.

— Да ли сте задовољни са знањем студената из вашег предмета Теорије државе и права?

— Нисам. Знање студената из те материје до сада није било задовољавајуће. То је предмет апстрактан по питањима која обрађује и за његово савлађивање ну-

Критике и прикази

Куда иде „Младост“?

Некада популарни оmlадински часопис „Младост“ изашао је из својих немарских традиција и навукао на себе одећу стармодних у поезији подигнутог кажириста. Књижевни проблем младих писаца и појава савремених имена и талената не могу се више наћи на његовим страницама. Поезија разгрананих и социјално полетних, плавањских бистрих и дечачких мисловних песника за њу талас је као Пепељуга под коритом, а приповедачки покушаји и колективне целине у њима, замењене су вештачењем домаћих мистичара. Узалуд ћемо тражити најновије фрагменте уједињене епопеје из пера Сл. Вукосављевића или балканска пространства у прозном делу Мих. Рајнаговића. Иза првог оквира распреду се одвише нејасни проблеми да би оmlадинска публика са полетом долазила до њихове суштине. Некада смо са пасионом добрих ученика тражили у „Младости“ критичке огледе о нашим реализмима и њиховој баштини, откривајући у мртвљене капитале у пуној светлости, домену и позлати поштовања. Држати часопис на скамени, служити се њима као ђачком свеском и читати га као најближу лектуру, значајно је бити одан неукрућеној књижевној матрици младих и марљивих, савесних и трезвених. А позитивна чињеница да су масе поетике преко овог часописа пружиле руку књижевној делатности, пример је поуздано утрвеног пута и доброволне праксе из ранијих година. Сада је наступило прекрет у тешке и туже воле, прекрет који збуњује и обесхрабљује. Уместо естетичке гаворешке младости и њене високе солидарности, јављају се салонске утакмице и утрицавања за бесмисленим. Далеко смо од било каквог ђачког алигностства и уображености, али сигнал је на време дат и треба га прихватити. Добронамерној генерацији која у сваком покрету зна шта хоће и докле може, најпре преко потребан бесмислени вез и диктат „похараних душа“. Част доброј истраживачкој поезији, али капу доле пред публиком! А она није нема и слепа, непоучена и недоучена. Нека „Младост“ остане акорд међу младима и у младима — ето решења и очишћења. Или можда није тако? Можда мускетари за уредничком столом имају алтернативни став?

Стихови Васка Попе оставају утисак усиленог поигравања појмовима и велградског дутања ван људске осећајне реалности. Међутим, неколико песама одзвањају одвише едипично да би се разумеле и задржале у памћењу. Његов речнички фонд није разноводан иако је одобрен и уређен, али његови обртни у стиховима не узбуђују. Пре би се рекло да замарају, што не значи да су лишени извесне логичне равнотеже. Песме под насловом „Белутак“ и „Кастус“ не морају се назвати бесмисленим или двоумисленим, али су несомњиво замршене и тешко доступне. А од зоолошке ликовности, до социјалног песимизма, није далеко. С друге стране, песник детињства са виделима на духовски базен, остварив заклимаг свог завета и времена, непретудје његово али поуздано. Индивидуалан у избору лирског тренутка и његово изражајног метра, Ранковић уноси у нашу лирику деликатну свежину и откуцаје смиреног живљења. Код њега нема ни кривих Девичовских линија, ни кафанске распуштености или билкошке распевајности. Понекад, као шумором јелике

зачињена, појави се сенка или сега да ускоро ишчезне под руком младости која се обавља у моћи. Он успешно раставља своје немире на бела влакна живота и брзоопко окреће рабзој доживљаја, сивања и сурета. — Приповетка Саше Марковића не би се могла убрзојати у развијеном целовитом прозу, која се чита без знакова питања. Лицерна дијалога, тог везивог и додирног ткања, личности су остаје нивна осмишљена, него оживљена. Од осталих прилога маркатно се издвајају одломци Кулиничеве драме „Човек је добар“ и психолошка приповетка Мирослава Пруста, преведена с јасноћом и укусом. Један закључак, преодолито се вемеше. „Младост“ је пронашла јатове бочине за опште и самодопадљиво закривљавање. Као да ватра на перима, „ваздуха и простора даје“ — рекао би Домоговић, а ми у хору с њим. Јер тешко је уверити просечног читаоца да је поезија кокошињих кључова моћнији прилог хуманизма од исповести биршког унука.

Милосав МИРКОВИЋ

Сцена из филма „Без милости“

„Без милости“

Али, излаза из очајне ситуације у каквој су се нашли припад Цери и лепа Анђелина, и у каквој се налазе хиљаде и хиљаде Цери и Анђелина нема у овом филму. Или је, можда, излаз, спас — бекство у Америку, или — смрт, то, изгледа, једино решење малих и бедних људи Италије. Све то можемо нагађати и осуђивати за неперспективност Латуаду, Виторија де Сику, Камеринија. — Ипак, нису ли они у праву: ако им недостаје НАШЕ гледање на друштво и његове противуречности, ако не могу да схвате оне имплицитне моменте свога живота, — онда то, вероватно, зато што стварно нема перспективе у њиховој средини, што се стварно није много шта изменило у животу њихове земље, што, назад, и „Пололо д Италија“ поново отвара своје стране. Није, дакле ствар у Цери, Анђелини и — жавакајућу гуми. Нити у кријумарској банди, проституткама и МП полицији. То су само обичне (а у немцу) и необичне слике из савремене Италије, ујачоне, несхватљиве очајно нељудске и људско дирљиве слике — неореалистички албум „Италија“ потпуно чудним сликарма. То су само чињенице, фрагменти из свакодневног живота, реални, верни, али без довољно објашњених узрока њиховог постојања, без довољно отворене, спаване, немилосрдне отужбе таквог друштва и капиталистичког хаоса, у коме и Анђелина продаје своје тело за комад хлеба — а поштени припад Цери иде у смрт зато што су „сви људи рђави“. Неће ли постати италијански неореализам манир, иако је племенит у својој замисли и дубоко искрен у сликарској проблематика своје земље — ако овако настави? Јер, иако је трагедија Анђелине и Церија једко потресају, дакле реална, ипак нам се чини, уопште гледају — ма да је типична за гласне Италијанске девојке и украшене америчке војнике — да није довољно уопштена, мотивисана, психолошки продубљена и средина објашњена. Амбијентално је одлично дато бекство у Америку, необично хармонично и психолошки везано са глумом појединца. Као и обично у неореалистичким филмовима, и у овом филму глума је у пуној складу са њиховом основном одликом — природна и једноставна је. Природно и једноставно делују и оне згрчене мртве руке Цери и Анђелине, који су ипак, на свој начин, напустили послератну Италију. Акс смо склони да тумачимо симболе, онда је ово заиста веран и леп симбол: два мртва невина бића, пенушава таласа — и МП полиција...

Н. МИЛОШЕВИЋ

В. МОЈСИЛОВИЋ

Поводом чланка „У потрази за позитивним ликом кроз реалистичку књижевност XIX века“

Почећемо од следеће реченице из горе споменутог чланка: „За разлику од западне, руска књижевност је од самог почетка била везана за ослободилачке тежње најбољег дела народа.“ Ако то што у чланку стоји и „...западно европска књижевност, демократска по карактеру...“ објаснимо неком ампитатијом аутора чланка према логици, наћи ћемо се пред две претпоставке: или писац чланка друг Јовановић није упознат са западно европском књижевношћу, или је пак своје схватање те књижевности препишао из неке совјетске брошуре. Обзиром на ерудитију коју је испољио у свом чланку, ми се радије одлучујемо за ову другу претпоставку. Онда је за чуђење да се он, преписујући ту тезу совјетских историчара књижевности, није замислио шта је критеријум за такво разликовање западне и руске литературе? Јер ако су то решимо схватања руских писаца — не мали број међу њима није имао баш најпрогресивнија схватања (Гончаров, Тургенев, Достојевски, Толстој итд.). Ако су пак критеријум за такво разликовање уметнички квалитети јер уметност се не може одвојити од истине, без обзира на пишчева схватања — онда је невероватно да друг Јовановић нема онај минимум укуса који је потребан да би се видели уметнички квалитети и код речима Балзак, Стендала, Флобера или Дикенса? Најзад, чак и без неког нарочитог познавања књижевности лако је видети да онај ко само књижевност једини највише проглашава доследно прогресивном, мора то објаснити неким уробоном — и мистичном — супериорношћу те нације, а то је већ општа реакционерна расистичка теза коју је некада користио Хитлер, а коју данас користе совјетска бирократија. Како је ова елементарна истина остала све до данашњих дана неодакљива тајна за друга Јовановића, велико је питање. Даље. Пошто је наслов једини пасус у дотичном чланку који јасно формулише основну тезу његовог аутора, бићемо принуђени да га ипитурамо. Тај наслов гласи: „У потрази за позитивним ликом кроз реалистичку књижевност XIX века. Из оваквог наслова види се да је за друга Јовановића проблематично постојање позитивних ликова у реалистичкој књижевности XIX века, као и то да његова „потрага“ треба ово дефинитивно да утврди. У тој „потрази“ Јовановић код Ж. Сандове налази Јана, али Жан није „класно свеслан“. Код Дикенса „човек је симпатичан баш онда кад у себи сузбије жељу за борбом“. А и поред тога што руска књижевност ужива нарочите концесије, чак ни Рахметов није позитиван лик (или до краја позитиван?), јер такви људи „када лудо сагоре у пламену својих чежњи, остаје као поуку једино успомену да ни тако не треба живети“. А „позитивни лик руског човека с којим ће се ићи у револуцију“, открива тек М. Горки. Оно што се са прилично великом сигурношћу може закључити из ових констатација, јесте, да Јовановић не признаје

постојање позитивних ликова или барем истински позитивних ликова до М. Горког. И овде је за чуђење да се друг Јовановић није мало замислио над критеријумом (опет критеријум) за прављење овакве историјске разлике између позитивних ликова, јер таква разлика је могућа само ако за критеријум позитивности позитивних ликова свих епоха узмемо позитивни лик савремене епохе. Онда наравно сви

централно место у њиховој литератури; по њима то је чак и нов квалитет те литературе. Али зар Максим Горки нема много више књига у којим централно место заузимају негативни ликови? И зар само та чињеница није довољна да покаже како истински уметник не зна за неко интелектуалистичко давање предности једној врсти ликова над другом? Па онда, просто збуњује је како Јовановић без по муке и у малој речи решава врло сложене психолошке проблеме. Тако он „најбоље карактеристику кнеза Мишкина“ види у томе што Мишкин „осећа да његове најплеменитије побуде делују у друштву у коме се креће комично“. Уколико је ово уопште нека карактеристика једне личности, ипак остаје отворено питање да ли је то и најбоља карактеристика? Достојевски у наслову овога романа каже за Мишкина „Идиот“. Додуше, свакако да у Мишкину има много чега што одурада од психологије обичних људи — да кажемо нормалне психологије — али његове интелектуалне способности су потпуно очуване, онда Достојевски претерује кад каже: „Идиот“? Мишкин исто тако себе сматра идиотом — боље рећи претставља себе горим него што у ствари јесте — дакле и он претерује. То додуше није карактеристика потпуно нормалних људи, али то није ни карактеристика идиота. „Најплеменитије побуде“. Пљување на самог себе. Ја сам идиот — то је лајт мотив у постојима кнеза Мишкина. Значи ли према томе да се у Мишкиновом случају ради о једном психолошком типу који се не може тако једноставно сврстати под уобичајене калупе? А можда Достојевски претерује у наслову баш зато што је и он особа исте психологије?... И сад пита је онда „најбоља карактеристика“ кнеза Мишкина?... Да, проблем није тако једноставан. И усуђујемо се да приметимо: чини нам се да је лаконско решење тог проблема које даје друг Јовановић — нека нам не замери на оштрији — јако по-

позитивни ликови читаве досадишње литературе нису позитивни ликови, али онда наравно и критеријум којим се при то Јовановић служи није марксистички. И збоља је невероватно да тако елементарна истина (опет елементарна истина) марксизма као што је критеријум историчности кад се ради о појавама прошлости, није позната другу Јовановићу. „Трагање за позитивним ликом...“ Позитивни лик ту као да исплада неки идеал који треба тражити. Значи ли то да позитивни ликови имају неку предност над негативним? Али зар се револуција не може одразити и кроз негативне ликове ако кроз те ликовне писац изрази слом реакционих друштвених снага којим они припадају? Омиљена теза совјетских теоретичара је да позитивни лик треба да заузима

З. КОРТУСОВА — „У тунелу број 2“

ДРУГО КЊИЖЕВНО ВЕЧЕ ЛИТЕРАРНОГ КЛУБА МЕДИЦИНСКЕ ВЕЛИКЕ ШКОЛЕ

Литерарни клуб Медицинске велике школе приредио је своје друго књижевно вече посвећено лекарској етици. Иако не довољно посећено, особито од студената којима је намењено, вече претставља значајан датум у делатности овог клуба. У уводној речи проф. др. Станојевић подвукао је да је хуманистичко васпитање медицинара један од највећих темеља и дужности студената уопште. Најтоплије је као гост прочитао своју нову вишу хумореску. Од чланова клуба наступили су Ташић Јиван, са приповеком из клиничког живота, Јожеф Пап са преводима из напредне мађарске лирике, а стихове су читали Т. Кетић, Рајајић и Вл. Живковић.

Разноводни али одабрани садржај учинио је читаво вече занимљивим и импресијивним. ДИСКУСИЈА О МОДЕРНИЗМУ У САВРЕМЕНОЈ КЊИЖЕВНОСТИ Литерарни клуб секције Савеза студената књижевности одржаће у четвртак, 17 априла књижевно вече „О модернизму у савременој књижевности“. Референт је Цацић, а уводну реч у дискусији даће др. Војислав Ђурић и Велибор Глигорић, професори Универзитета. Почетак у 17.30 ч. сала 36 на Природно-математичком факултету. УСМЕНЕ НОВИНЕ НА ЕКОНОМСКОМ ФАКУЛТЕТУ (Од дописника са факултета) У суботу 12. м. Удружење студената економије одржало је усмене новине на којима су учествовали истакнутији економисти, учесници Првог конгреса економиста, из свих народних република. Они су у кратким говорима упознали присутне са разним економским проблемима и радом Конгреса. Усменим новинама је присуствовало око 350 студената. Б. С.

ПРИПРЕМЕ КУЛТУРНО-УМЕТНИЧКОГ ДРУШТВА МВШ ЗА МАЈСКИ ФЕСТИВАЛ

Уочи мајског фестивала „Мика Митровић“ развило је делатност свих својих секција и музичких група. Најмарљивије се припрема драмска секција која се прихватила задатка да прикаже савремену америчку драму „Сви моји синови“ од Милера. Фолклорна секција претставља се са играма из свих мањих крајева, а наступиле такође хор и народни оркестар. Друштво ће издати на фестивал преко 150 својих чланова.

ПРЕДАВАЊЕ ГЕНЕРАЛА ТВЕДЕРА О УТИСЦИМА ИЗ НОРВЕШКЕ

Данас у 17 часова на Правном факултету генерал ЈНА Тведер држи предавање „Утисци са пута по Норвешкој“.

СУСРЕТ СТУДЕНТСКИХ РЕПРЕЗЕНТАЦИЈА ЈУГОСЛАВИЈЕ И ФРАНЦУСКЕ

САМО 2:0

није прави резултат односа снага на терену

Стадион „Партизана“, Гледалаца око 20.000. Време и терен погодни за игру. Судија Живота Влајић, помоћне судије Тугић и Зељевин.

Стрелци: Леконт (аутогол) у 32 и Жупац у 55 минути. ЈУГОСЛАВИЈА: Краљ — Ристић, Станковић (Јуришић) — Бошковић, Дубравчић, Живковић — Шенауер, Љубеновић, Крстуловић, Жупац, Жиганте.

ФРАНЦУСКА: Астре — Леконт, Мињо — Селан, Пулан, Гино — Бате, Масе, Ситлер, Шрам, Легулам.

Недељна међународна утакмица студентских репрезентација Југославије и Француске није пружила неку изванредну борбу, технички дотерају игру, прожету духовитим комбинацијама, као што смо то често научили да гледамо на појединим утакмицама у Београду. Била је то осредња игра двају екипа које, иначе, нису познавале праву вредност својих противника с обзиром да се по први пут састају.

УЗБУДЉИВ ПОЧЕТАК — ДВА УДАРЦА У ПРЕЧКУ

Са центра су повели Југословени. Сам почетак је најоштрије узбудљиву игру. Није прошао ни први минут а наши студенти су имади прилику да поведу са 1:0. После врло лепе комбинације Бошковић — Шенауер — Жупац, овај последњи је дриблингом тела прешао десног халфа Селана, носио лопту још неколико метара и када је дошао до шеснаестерца шутирао оштро — у пречку. Два минута доцније Љубеновић је пропустио такође зрену лопту. Пуцао је преко гола.

У периоду велике надмоћности Југословена Французи су извели први напад. Центархалф је послужило лево крило, Легулам се само бодило свога чувара и добацио лопту слободном Шраму. Из гучког трка Шрам је шутирао. Изгледало је да лопта улази у сами горњи десни угао. Краљ се бацио, али је она преко његових прстију ударила у пречку. Била је то једна од најповољнијих шанси нашег противника. Што је игра више одмицала, све се боље примењивала тактика игре Француза. Спроводећи дефанзивну игру, они су углавном нападали са три играча, док су им полутке, а нарочито халфови, играли и сувише повучено. Видело се да желе извршен резултат.

Први корнер изведен је у 16 минута. Добро набачену лопту пред

првог полувремена протекло у неизменичним нападима обеју екипа. Истина, наши нападници играчи су више пута угрожавали гол противника, али су то биле безопасне ситуације и неспрешни шутеви Жупца, Љубеновића и Жиганте који су ишли поред или преко гола. Два минута пре завршетка полувремена Краљ је побрао најлепши аплауз на утакмици јер је својом ванредном одбраном спречио да дође до изједначења. Добијену лопту од стране Гиноа, Шрам је спрешно прихватио, прешао Живковића и упутио се ка голу. Имао је пред собом само Краља. Шрам је носио лопту још неколико метара и пуцао. Дах гледалаца је скоро био застао. Лопта је у луку падала и улазила у гол. Изједначење! Не, Краљ је лето кроз ваздух и једном руком избацио лопту преко гола. Била је то голманска парала каква се ретко виђа и на већим утакмицама.

ДРУГО ПОЛУВРЕМЕ

Друго полувреме протекло је у теренској надмоћности Југословена. Игра је у почетку била нешто узбудљива и оба голмана, нарочито Астрес, имали су прилику да покажу своје вредности. Углавном се играло пред голом Француза који су само на моменте успевали да угрозе голмански простор Краља. Из једне комбинације, која је потекла од Дубравчића и Бошковића, Љубеновић је захватио лопту и шутирао, али је статура и овог пута била погођена. Лопта се полувисоко одбила тачно на главу Жупца, коју је поред немощног Астреса спрешно у гол. Резултат 2:0.

Друго полувреме карактеристично је било пропунштеним шансама са обе стране. Нарочито је навалили ред Југословена пропустио прилику да постигне убедљивију победу. То највише важи за Шенауера, који је поред осталих повољних ситуација

Велика заслуга за ово припада голману Астресу, једном од кандидата за најбољег голмана државне репрезентације Француске која ће учествовати на Олимпијади у Хелсинкију.

Наша репрезентација, као бољи тим, надмашила је свога противника нарочито у техничком погледу. Док је одбрана, претстављала је, дну компактну целину и током читаве утакмице беспрекорно функционисала, — у навали се осећао недостатак једног или два играча који би „вукли“ навалу, повезивали је и стварали зреле ситуације за реализовање. Међутим, када се узме у обзир какве су све биле могућности за састав навалног реда (мали број кандидата) и недовољан број заједничких тренинга, онда је и разумљиво зашто је наша навала онако нехомогено деловала. То је, по нашем мишљењу, главни разлог зашто ишли репрезентативци нису забележили убедљивију победу.

Французи су се претставили као уједначена екипа, играли су једноставно са тежњом да што брже дођу до противничког гола. Док су наши репрезентативци у навалном реду и сувише комбинаovali и тиме успоравали своје акције, тежећи често и за ефектним игром, Французи су својим начином игре, више у дубини, успевали на моменте да разбију нашу одбрану и да створе опасност пред Краљевим вратима. Иначе, чини нам се, да су и играли офанзивније, нарочито полут-

Футбалска репрезентација Француске пред почетак недељне утакмице, за време свирања химне.

Француски фудбалери сутра играју са репрезентацијом Сарајевског универзитета

После одигране утакмице у Београду, француски репрезентативци су синоћ отпутовали за Сарајево, где ће сутра одиграти пријатељску утакмицу са студентском репрезентацијом Сарајевског универзитета. Поред чланова сарајевске „Босне“ репрезентација ће бити састављена и од чланова „Сарајева“, „Желе-

Данас је отпочео у Загребу

Шести сусрет студената Технике Загреб — Београд

(Од нашег специјалног извештача) Загреб, 15 априла, телефоном. Вечерас је стигао у Загреб група од 94 студента Техничке велике школе из Београда која ће се у низу спортских грана такмичити са студентима одавњег Техничког факултета. Борбе техничара Београда и Загреба на спортском пољу постаде су традиционалне. Похвално је настојање да се ово такмичење и даље одржава, јер ће оно поред популаризације спорта међу студентима допринети и бољем зближењу и познаништву наших студената.

на прекинули традицију која се у току претходних пет сусрета успоставила да редовно домаћи губе, и повисили резултат сусрета на 4:2. Али, то су само прогнозе. Сусрет из 1950 године, када су Београђаци након фаворити изгубили у фудбалу, а Загребчани у рукомету, показује нам да ни у овом такмичењу оне нису увек реалне.

Ј. ТУЦАКОВ

Обе недеље

У току ове недеље, наставља се спортско првенство Београдског универзитета и великих школа. Одржава се такмичење у фудбалу, кошарки и одбојци.

ОДБОЈКА

Игралиште ДОЗ-а

19 априла у 14 час. Ветеринарски — Машински; у 15 час. Рударски — Медијски; у 16 час. Архитектонски — Економски, у 17 час. Технолошки — Филозофски; у 18 час. Грађевински — Природно-математички.

Игралиште Више педагошке школе

19 априла у 14 час. ВПШ — Електротехнички; у 15 час. ВПШ — Електротехнички; у 21 априла у 15 час. Правни — ВПШ; у 16 час. Електротехнички — Технолошки. Распоред је и за мушке и за женске екипе. Остале утакмице играју се 23 и 26 априла на игралиштима ДОЗ-а и Више педагошке школе.

КОШАРКА

Игралиште ДОЗ-а (Хајд-парк)

19 априла у 14 час. Природно-математички — Филозофски; у 15,30 час. Пољопривредно-шумарски — Електротехнички; у 17 час. ВСП — „Партизан“; у 21 априла у 14 час. Машински — ДИФ; у 15,30 час. Правни — Стоматолошки; у 17 час. Економски — Грађевински.

Женске екипе

23 априла у 14 час. „Партизан“ — ДИФ; у 15,30 час. Природно-математички — Правни.

ПРУФ: „Желимо да овакви сусрети постану традиционални“

ПРУФ, ТРЕНЕР ФРАНЦУСКЕ РЕПРЕЗЕНТАЦИЈЕ. Могу да вам кажем неколико речи у име наших фудбалера. Ваша екипа је била врло добра и заслужено је победила. Мислим да је нормалан резултат требало да буде 4:2. Посматрајући ваше играче могу рећи да неколико њих по својим квалитетима би могли играти у екипама наше прве професионалне лиге.

Ми би желили да овај сусрет између студената Југославије и Француске постане традиционалан и да се сваке године одржава по једна утакмица у Паризу и Београду.

Кроз који дан ми напуштамо вашу земљу. Могу вам рећи да је наш дочек у Београду био више него одличан. Зато ми сви носимо најлепше успомене из Југославије. Желили би да и ваши спортисти дођу код нас и да се осећају као ми овде. Радовали смо се да дочекамо југословенске спортисте као што смо ми били дочекани. Иначе, могу сада слободно да кажем да нам је толико било добро да не верујемо да ће наш реванш у Паризу бити такъв.

Изјаве наших фудбалера

КРАЉ: Противник нас је изненадио добром игром. РИСТИЋ: И поред тога што је противник имао две сигурне шансе резултат је требало да буде већи.

ЈУРИШИЋ: Жао ми је што резултат није већи, јер смо то по игри заслужили.

БОШКОВ: Утакмица је протекла у пријатељском тону. Мислим да смо достојно заступали боје студентске репрезентације Југославије.

ДУБРАВЧИЋ: Заслужено смо победили. Резултат је скоро реалан.

ЖИВКОВИЋ: Побио је бољи тим. По шансама резултат би требало да буде 5:1.

ШЕНАУЕР: Много ми се свиђала утакмица и жалим што нисмо код оноликих шанси поб едили са већим резултатом.

ЉУБЕНОВИЋ: Резултат реалан. Обе екипе нису пружиле оно што се очекивало.

КРСТУЛОВИЋ: Победа наше екипе није долазила у питање јер смо по игри надмашили Французе у техничком и тактичком погледу. Одбрана је била на висини, извала неефикасна. Судија добар.

ЖУПАЦ: Заслужено смо победили, али по игри резултат је требало да буде већи.

ЖИГАНТЕ: Игра је била фер. Најбољи појединци Краљ, Дубравчић и Бошковић код нас и голман, центархалф и центар код постижу.

ке, да би ипак успели да постигну неки гол.

НАЈБОЉИ ГОЛМАНИ

Као што смо раније казали, игра није била нарочито лепа и технички дотераја. Али је зато био приличан број узбудљивих момената јача од изједначења устајали са својих седишта и поздрављали успешне акције Југословена или Француза. За то свакако највећа заслуга припада голманима Краљу и Астресу. Били су то такве голманске интервенције и параде које могу и те како пријатно да одушеве и најважније љубитеље фудбала. Астрес је имао прилику да више покаже своје вредности јер је и више био зацослен. Био је свакако најбољи играч постижу који је највише заслужан што је резултат само 2:0. Зато је већ у првом полувермену освојио симпатије београдске публике.

Краљ је био мање зацослен и свој посао је успешно обавио. Сигуран у акцији са ванредним рефлексом, у недељу је још једанпут, после сусрета „Првена звезда“ — „Загреб“ 2:0 потврдио да спада међу наше млађе најбоље голмане.

КАКО СУ ИГРАЛИ ОСТАЛИ

Поред голмана Астреса у репрезентацији Француске најбољи појединци су били центархалф Пу-

Кратке спортске вести

„ТЕХНИЧАР“ ПРВИ У СВОЈОЈ ГРУПИ. Такмичење се у II разреду првенства Београда, екипа „Техничар“ је у недељу забележила победу од 1:0 над земунском „Локо, мотивом“ и тако избила на прво место.

ПОВЕДА РУКОМЕТАША ДИФА У АУСТРИЈИ. На гостовању у Аустрији, рукометна екипа Државног института за физкултуру победила је у Грацу екипу Института за физ. културу 8:5.

ВИСОК ПОРАЗ „МЕДИЦИНАРА“. Футбалска екипа „Медицинара“ претрпела је у недељном сусрету са „Јединством“ (Београд) висок пораз од 1:5.

ЈОШ ЈЕДАН УСПЕХ СТРЕЦА БОНЧИЋА. На тренинзима који су одржани у недељу Градмир Бончић, студент технике, постигао је 567 кругова у гађању из прецизне пушке малог калибра.

ОДБОЈКА ЕКИПА ДИФ-а КВАЛИФИКОВАЛА СЕ ЗА БЕОГРАДСКУ ЛИГУ. У другом колу квалификационих такмичења за улазак у београдску лигу ДИФ је поразом „Селанка“ 3:2 и тако се квалификовала за даљу такмичења. „Медицинар“ је

такође забележио победу од 3:2 над „Трговачким“.

„БОСНА“ И ДАЉЕ ПОВЕЉУЕ. Сарајевски фудбалери су у недељу савладали „Електру“ 4:1.

ПРЕДНА ТЕХНИКА НА ВИСОКОЈ САОБРАЋАЈНОЈ ШКОЛИ

УСПЕЛА ИЗЛОЖБА АУТОМОТО ДРУШТВА

(Од дописника са факултета) Аутомото друштво студената Високе саобраћајне школе отворило је пре неколико дана своју изложбу у аули Школе. Поред наших и страних часописа из области аутомобилизма и цртежа аутомобилских делова, изложбени су и сви аутомобилски делови. Градски савез за аутомобилизам помогао је организаторе изложбе са два школска примера аутомобила у пресеку.

Поред студената, изложбу је првих неколико дана посетио велики број љака и чланова Народног фронта са Чукарице. Студенти — чланови ауто клуба, који су иначе оспособљени за шофирање, дежурају на изложби и посетиоцима дају појасна обавештења. Посетиоце изложбе највише привлачи „Опел“ у пресеку, који показује електромотором, приказује делове бензинског мотора за време рада.

М. НИКОЛЕТИЋ

сам гол Краљ је успешно ухватио. Мало касније Бошковић је десном страном игралишта носио лопту, нашао се на месту крила, прешао Мињоа и центрирао пред гол. Прилика је била каква се само пожелети може. Третило је поставити ногу и лопта би скренула у гол. Међутим, Жупац је закаснио за дељних секунди и лопта је поред збуњеног голмана пошла у аут. Астрес затим дегажира. Живковић прихватио лопту, додјеа слободном Жупцу, који је захвата са десетак метара али и овог пута погођа пречку. Лопта долази до Жигантеа који шутира поред гола.

ПРВИ ГОЛ

Французи се постепено ослобађају притиска Југословена и успевају да се среде. Сада чешије и запоснито нападају и угрожавају Краља. У 31 минуту не користе добро изведени корнер, а затим пропуштају шансу да дођу до војства. Десна полутка Масе избија сам пред голмана, али шутира слабо тако да Краљ лако хвата. Тек у 32 минуту мржа Француза се затресла ауто-голом Леконтеа, који неспрешно захвата упућену лопту Жупца, која је већ ишла ван гола.

После војства од 1:0 Југословени су играли знатно полетније, ма да су се Французи супротстављали својим главним оружјем — борбеношћу и брзином. Међутим, тај притисак одржавају само неколико минута тако да је време до краја

два пута избио сам пред Астресом и оба пута пуцао поред статуре.

У 16 минути игре Југословени су извели корнер. Шенауер је извршио набацио пред гол. Лопта долази до Селана који је слабо одбја до Жигантеа. Овај је почео метар-два и шутирао — у статура!

Средином другог полувремена Французи су пропустили још једну повољну шансу да смање резултат. У голманском простору Југословена, после изведеног корнера, створио се „букет“. Лопта је ишла од једног до другог играча. На крају је прихватио Бате и послао оштар ударац на гол. Краљ је био добро постављен и оштар ударац је био одбранен.

Што се игра више привођила крају Французи су чешије нападали; имали су шансу да у 36 минути савладају Краља: слободан ударац са 20 метара нису искористили и лопта је отишла у корнер, који је извело Легулам. Лопта је пала пред гол, дошла до Масеа који је јако шутирао тако да је одлетела под пречку одакле је Краљ успео само да је избокује. И други корнер је остао неискористићен.

ЈУГОСЛОВЕНИ СУ БИЛИ БОЉИ

Током читаве утакмице Југословени су били бољи и доминирали су тереном, док су француски репрезентативци само на моменте угрожавали гол наше репрезентације. Према шансама које је навалили ред Југословена имао, резултат је требало да буде много већи.

Документ Централног одбора Савеза студената Југославије

„Сјај“ и беда Међународног студентског савеза

Данас у међународном студентском животу постоје углавном две тенденције. Са једне стране, ствар на жеља огромне већине студената...

студентског савеза. А типичан пример недемократског поступка је однос према Југословенским студентима.

Централни одбор Савеза студената Југославије је недавно издао један документ у коме је изложен положај Савеза и његов однос према појавима у студентском животу у свету...

Однос Међународног студентског савеза према студентима Југославије

Међу делегатима, који су се у новембру месецу 1945 године састали у Лондону да дискутују о Међународној студентској сарадњи, налазили су се и претставници Југословенских студената.

принципо независности народа и његово право на самоопредељење, помагали студентима Шпаније и Грчке.

Такав наш рад омогућио је да претставници Југословенских студената буду бирани у сва извршна тела МСС-а.

Антиуставна одлука о избацивању Југославије

Ови и слични поступци били су само увод и припрема далекосежних акција. Августа 1949 године ухваћен је претставник Југославије у Припремној комитету Светског фестивала студената и оmlадине у Будимпешти.

Руководство МСС-а је одбило да отворено дискутује о поступцима Секретаријата и о кршењу Устава, оправдавајући то потребом чланица „Јединства“.

Септембра 1949 године на састанку Савета МСС-а у Софији, Југословенска делегација била је ухваћена и протерана на најбреталиниј начин.

Циљ те пропаганде совјетских руководилаца је био јасан: у оквиру општих задатака Коминформа постизати Југословенске студенте на рушење легалног поретка.

Руководство МСС-а је обилато користило сва средства у општој непријатељској кампањи против Југославије.

Разумљиво је да је одбрана, принципа демократије и равноправности студенских унија, што је доследно заступала наша студентска организација, наишла на велико одобравање од стране демократских студенских маса.

На састанку Извршног комитета у Лондону Јануара 1950 године донесена је једнострана и антиуставна одлука да се искључи наша организација из МСС-а.

Пошто је чуо да она студира књижевност (била је на другој години, нисам хтео да узем брџицу, да бих показао да људи могу да се заљубе и у студенткиње са старијих година).

Кроз универзитете у свету

ИСТОЧНА НЕМАЧКА. — Буџет за универзитете и институте у Источној Немачкој биће смањен за ову финансијску годину.

Француска. — Министар за просвету Француске обећао је пуну подршку државе за подизање универзитетског града у Сен-Анжовану.

Финска. — 400 финских студената биће упуслено као вође за време Летњих олимпијских игара у Хелсинкију.

Студентска унија у Монпељеу је, у име 6000 студената универзитета, одлучила да више не поседује биоскопске представе.

Тимочка буна 1883 године

„Не бојмо се браћо никога“

„Када се развијао дим од плутуна које су „сејмени“ Краља Србије, Милана, испалили у груди последњих на смрт осуђених бунтовника, на Краљевици је завладао чудајдан мрак.“

о Краљевици писали. Био је то само обичан кројач из Алексинца, Тимочанин, по политичким убеђењима радикал.

Па те тако пошаљу полужива На робију ни дужна ни крива.

Прошло је већ од тада шездесет и осам година. Много је догађаја од тада прокујало низ далека поља Србије.

Вође су пале ад народ живи Живи и тешка сељачка мука, Протазе многе године грме...

Строго забрањена књига са гробом Љубе Дидића и Божиновића у Алексинцу 1887. године.

Певање почиње овако:

„Под Краљевицом испод шуме борове Живот људски варница је нека Но док сија она чуда ствара, Једног диже а другог обара, Једном даде да у злату сија, Другом тврде стене да разбија, Једном срце да слободу брани...“

Тужни су то били дан. Неколико година свега после краљевачке трагедије. Стихови говоре сами за себе.

Овај народ и није за друго Већ да слуша шта му који каже И да плати што му они траже, Свету овом слобода не треба

И даље: Спомињу ти вешала, робију, Но докле те добро испребију

Иван ТАДИЋ

НАША КОЗЕРИЈА

ОДЛОМАК ИЗ РОМАНА

Решно сам да напишем роман. Не због пролећа — у пролеће сви пишу и уздићу, него просто желим да овековим неке ствари.

Ама не говорим о акценту него о љубави, а ако је већ у питању акценат онда ће то свакако бити дуго узлазни — скоро повика Софроније.

Софроније је већ био „гргот“ па ипак прикупиши сву снагу рече:

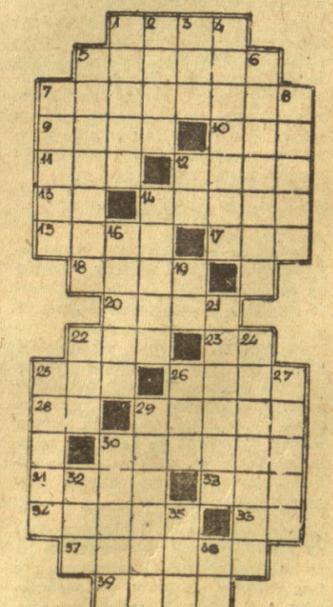
— Милице ја те волим! — Ју, зар са кратко силазним акцентом — трже се Милица. — Ма како кратко, дуго, дуго, те волим и волећу те — завали Софроније.

— Не, ту не може доћи ни дуго силазни ни дуго узлазни акценат — одврати она.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

Водоравно: 1) Мера за течност; 2) Презиме познатог француског писца; 3) Почетно слово имена и презиме нашег познатог стонотенисера; 4) Мушко име у падежу; 5) Велика река у Азији (напојак); 6) Израза за стрица, код муслимана; 7) Део куће; 8) Предлог; 9) Домања животиња; 10) Врста огрева (мно жина); 11) Лука у Немачкој; 12) Страно женско име; 13) Опера од Вердија; 14) Један самогласник и два сугласника; 15) Почетно слово презимена и имена једног нашег средњовековног владара; 16) Временско раздобље; 17) Једра (провинцијализам); 18) Египатско божанство; 19) Супротно од неправан; 20) Египатски; 21) Аврамов син; 22) Ди лиз (скраћено); 23) Писац Илијаде и Одисеје; 24) Лична заменица; 25) Точкови (хрватски); 26) Страно женско име.

Како што видите они су се развили и да вам ова епизода не би била нејасна, рећи ћу вам и како ће изгледати крај мог романа...

Уредништво и администрацијасредом, цена 5 дина.